

Rinnapiimaga toitmise uuringu kokkuvõte

Rinnapiim on spetsiaalselt lapsele kohandatud parim võimalik söök ja jook esimesel 6 elukuul. Rinnaga toitmine on inimese elukestusel lühike protsess, kuid mõjutab positiivselt lapse tervist kogu tema elu. Sellest tulenevalt ja lähtudes beebisõbraliku haigla põhimõtetest soositakse Pärnu Haiglas rinnaga toitmist ning pakutakse selles osas naistele igakülgset toetust. Teenuse kvaliteedi hindamiseks on soovituslik koguda andmeid rinnaga toitmise alguse ja ainult rinnapiima toidul olevate imikute kohta.

01.01-31.08.2022 viidi Pärnu Haigla naiste- ja lastekliiniku sünnitusjärgses osakonnas läbi ankeetküsitlus, mille raames hindasid sünnitanud naised kliinikus pakutavat ante-, peri- ja postnataalse hoolduse kvaliteeti ja seda eeskätt rinnaga toitmisega seonduva info, abi ja toetuse saamise osas. Küsitlusele vastas 63 naist, nendest 18 olid esmassünnitajaid ja 44 korduvsünnitajaid, ühel ankeedil oli sünnituste arv märkimata. 63 vastajast 58 juhul oli sünnitus loomulik, 3 juhul keisrilõige seljasüstiga ning 2 juhul keisrilõige üldnarkoosis.

Rasedus on väga oluline aeg, mil naine peaks saama kõik vajaliku informatsiooni imetamise vajalikkusest ja olulisusest hilisemate teadlike otsuste langetamiseks. Sünnituse eelselt on oluline jagada naistele informatsiooni rinnaga toitmise kasulikkusest, imetamise alustamisest ja nahk-naha kontaktist, erinevatest imetamise asenditest, toitmise sagedusest jms. Samuti tuleb nõustamisel rääkida ka võimalikest probleemidest, mis rinnaga toitmisel esineda võivad. Selgitada tuleks ka võimalikke riske imiku piimasegude kasutamisel.

63 vastajast 58 vastasid, et said raseduse ajal infot ja teadmisi, mis aitas neil edukalt alustada oma lapse imetamist. Sünnitusjärgselt asetati emaga nahk-naha kontakti 49 vastsündinut ning 12 vastsündinut said sünnitusjärgselt nahk-naha kontakti asetatud isaga. 62 juhul õpetas ja julgustas personal naist imetama tema esmasel kontaktil lapsega. 54 juhul selgitas personal sünnituse järgselt naisele esmaseid märke kui vastsündinu on imemiseks valmis. Antud perioodil oli Pärnu Haiglas ainult rinnapiimal vastsündinuid 56, rinnapiima ja lisatoidul 6 vastsündinut ja ainult lisatoidul ei olnud ühtegi vastsündinut. Rinnapiima toidul olevatele vastsündinutele lisatoidu andmise peamised põhjused olid lapse suur kaalulangus, rinnapiima vähesus emal, rinda mitteimev laps, suure sünnikaaluga vastsündinu, madala veresuhkruga vastsündinu, erakorralisest keisrilõikest tulenev ema või vastsündinu seisund. 59 juhul nõustas personal sünnitusjärgseid naisi imetamiskordade ja nende pikkuste osas ning 56 juhul abistas erinevate imetamisvõtete leidmisel. 30 naist vastasid, et nad soovivad imetada oma last vähemalt aasta, 12 naist vastasid, et imetavad nii kaua kui võimalik ning 12 naist soovisid

imetada vähemalt 6 kuud. Kui rinnaga toitmine ei ole ajutiselt võimalik, siis selleks olukorraks tuleb vanematele õpetada alternatiivseid toitmiseviise, nt. lusika või topsiga. Luti asemel võib imiku imemisvajaduse leevendamiseks kasutada ka kindaga sõrme või rinda, millest veel piima ei tule. Tervishoiuasutuses ei tohiks personal propageerida ega reklaamida lutipudeleid, lutte ega nibukaitsmeid. Kõigile lisatoitu vajavale 6-le vastsündinule pakuti seda süstal/sõrm/sond meetodil. Ühtegi lutipudelit Pärnu Haiglas ei kasutatud.

Asjakohane emade ja perekonna nõustamine lutipudelite, luttide ja nibukaitsmete kasutamise kohta on vajalik, aitamaks vanematel teha teadlikke valikuid nende kasutamise osas. Oluline on, et personal ei soovitaks vanematele kasutada vastsündinutel lutipudeleid, lutte ja nibukaitsmeid ilma meditsiinilise näidustusega. Kui nende kasutamine on siiski vajalik, tuleb õpetada vanemaid lutipudeleid, lutte ja nibukaitsmeid õigesti hooldama ja puhastama, et vältida bakteritest tingitud ohte. Vanematele tuleb selgitada, et luti ja rinnanibu imemise füsioloogia on erinev, mistõttu rinnaga toitmisel võib tekkida probleeme, eriti kui luttu või nibukaitsset kasutatakse pikema aja jooksul. Kui lutt hakkab asendama imiku söögikordasid rinnast, siis on võimalik rinnapiima hulga vähenemine.

36-l juhul vastasid emad, et kasutavad lapse toitmiseks luttu/lutipudelit. Põhjustena toodi välja: lapse rahustamine, ema eemal viibimine, välitingimustes olemine lapse imemisvajaduse puhul, gaasivalude leevendamine, mugavus.

Emad vajavad püsivat toetamist, et jätkata rinnaga toitmist. Eriti oluline on pöörata tähelepanu emadele, kes tervishoiuasutusest välja kirjutamisel ei ole omandanud kõiki vajalikke rinnaga toitmise oskuseid, mistõttu on tõenäoline, et kodus olles võivad ilmned a imetamisega seotud probleemid. Oluline on emasid ja imikuid sünnitusjärgselt jälgida 2-4. päeval ning teisel sünnitusjärgsel nädalal. Seetõttu on vajalik, et vanematel oleks võimalus vajadusel saada asjakohast abi ja nõustamist.

55 vastajat olid teadlikud, et peale sünnitusosakonnast lahkumist on Pärnu Haiglas imetamisnõustaja abi ja nõu saadaval.

Uuringu tulemustest võib järeldada, et Pärnu Haiglas on hästi korraldatud nahk-naha kontakti loomine ema (isa) ja lapse vahel, sünnitanutel on soov imetada last vähemalt 6 kuud või kuni lapse seda soovib. Samuti ollakse rahul nõustamise kvaliteediga, teatakse, kuhu pöörduda murede korral. Töö beebisõbraliku haigla põhimõtetest lähtudes on pidev ja igapäevane.